Držitel Nobelovy ceny gratuloval nadějným vědcům UK

Držitel Nobelovy ceny gratuloval nadějným vědcům UK

Pětice mladých vědců z Univerzity Karlovy získala ocenění Francouzského velvyslanectví v ČR. Slavnostní vyhlášení v kategoriích lékařství, farmacie, počítačových věd a chemie se uskutečnilo 19. června 2014 v prostorách Buquoyského paláce v Praze. Ceny vědcům předal profesor Jean-Marie Lehn, nositel Nobelovy ceny za chemii.

„Cenu Alberta Schweitzera jsme vyhráli potřetí po sobě a asi to není náhoda. Myslím, že je to hezká ukázka toho, že biomedicínský výzkum na naší fakultě dobře funguje. Mám velkou radost, že většinou jsou mezi oceněnými právě studenti z mé laboratoře," uvedl proděkan pro vědu a výzkum, zahraniční styky a postgraduální studium doc. MUDr. Jan Trka z 2. lékařské fakulty UK. Ten převzal cenu za medicínu za nepřítomnou Lucii Slámovou.

<blockquote class="rightfloat"> Cenu Alberta Schweitzera jsme vyhráli potřetí po sobě a asi to není náhoda. Myslím, že je to hezká ukázka toho, že biomedicínský výzkum na naší fakultě dobře funguje. <cite>proděkan doc. MUDr. Jan Trka</cite> </blockquote>

Druhou cenu ve stejné kategorii obdržela studentka 3. lékařské fakulty UK Adéla Krajčová za studium vlivu glutaminu na výživu kriticky nemocných pacientů, kteří jsou na jednotkách intenzivní péče. „Měla jsem velké štěstí na školitele. K tématu a laboratoři mě přivedl docent František Duška," uvedla a dodala, že by bylo dobře, kdyby pregraduální studenti byli více zapojováni do výzkumných projektů svých fakult, protože by se vědě začali věnovat dříve.

„Nečekala jsem, že bych v té konkurenci měla šanci," prohlásila překvapená Eliška Potůčková z Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové, když získala druhou Cenu Sanofi za farmacii. Mladá vědkyně se zaměřuje na výzkum látek, jež by v budoucnu mohly být použity při léčbě rakoviny. Rakovinné buňky potřebují více železa a jsou na jeho odebrání více citlivé, výzkum Elišky a celého týmu se proto soustředí na látky, které umějí vázat vnitrobuněčné železo a vynést ho ven z buňky. Tím, že buňku zbaví železa, dojde k jejímu odumření. „Jsme malý tým, ale náš výzkum pokrývá jak chemickou část, tak i analytickou, která se zabývá analýzou chelátorů železa v organismu," říká farmaceutka, jež je během výzkumu zodpovědná za jeho biologickou část.

Šek na deset tisíc core hodin u superpočítače na Technické univerzitě v Ostravě potěšil Martina Piláta z Matematicko-fyzikální fakulty UK, jenž získal zvláštní Cenu Josepha Fouriera za počítačové vědy. Martin zkoumá evoluční algoritmy, které se vyvíjejí jako zvířata v přírodě. Algoritmy inspirované přirozenou darwinistickou evolucí se dají využít k vytváření řešení složitých optimalizačních problémů, jako je například tvarování křídla letadla. „Stejně jako evoluce v přírodě, tak i evoluční algoritmy občas umějí najít překvapivá řešení, která by člověk nenašel, protože inženýra by nenapadlo udělat takovou blbost," vysvětluje Pilát. „Zakódujeme řešení problému, to se samo kříží a mutuje, abychom nakonec vybrali to lepší, které může přežít dál," dodává. V Ostravě by si rád vyzkoušel aplikovat přístup na složitější problémy z aerodynamiky.

Porota ceny Jeana-Marie Lehna za chemii ocenila třetím místem Miroslava Položije. Čistě teoretický chemik studuje pomocí metakvantové chemie mikroporézní materiál, který se dnes používá jako katalyzátor v průmyslu. „Zkoumám vlastnosti nedávno připravených materiálů v katalýze a v absorpci, aby se zjistilo, zda jsou lepší a zda by šly použít pro katalýzy některých reakcí," vysvětlil téma své práce iForu.

Ocenění studenti dostali od partnerských společností cenu v podobě šeku a dva nejlepší z každé kategorie získali od Francouzského velvyslanectví v ČR studijní stipendium na měsíční výzkumnou stáž ve francouzské laboratoři dle svého výběru.

„Partnerská spolupráce s francouzskými a frankofonními pobočkami firem je názornou ukázkou toho, jak se státní sféra a soukromý sektor mohou vzájemně doplňovat," uvedl na zahájení udílení cen J. E. pan Jean-Pierre Asvazadourian, velvyslanec Francouzské republiky v České republice. Jak uvedl, cílem projektu je nejen poukázat na vědecké a technické kvality nadějných Čechů, ale současně rozvíjet česko-francouzské vztahy. „Úroveň této soutěže se stále zlepšuje, je prestižnější, má kvalitnější kandidáty a větší podporu podniků," poznamenal profesor Jean-Marie Lehn.